

NIEUWSBRIEF VOOR BESTUURDERS EN MEDEWERKERS BETROKKEN EN ACTIEF IN HET BEROEPSONDERWIJS

JULI 2020

Beste lezer,

Hierbij ontvangt u de nieuwsbrief voor en door vertegenwoordigers van de vakbonden die betrokken zijn bij het beroepsonderwijs. Suggesties, tips en bijdragen zijn van harte welkom. Deze kunt u sturen naar: **Isabel Coenen**. Veel leesplezier.

INHOUD

1. Ontwikkelingen in de sectorkamers en SBB
2. Ontwikkelingen in de BBL
3. Nieuwsberichten

1. ONTWIKKELINGEN IN DE SECTORKAMERS EN SBB

👉 KONING WILLEM-ALEXANDER BRENGT WERKBEZOEK AAN SBB

Tijdens dit werkbezoek liet de koning zich informeren over SBB' s actieplan voor het behoud van stages en leerbanen en de bijbehorende **campagne SBB Helpt**. Thema van het werkbezoek was jeugdwerkloosheid. Het bezoek vond plaats bij het erkende leerbedrijf DACHSER in Waddinxveen. [Lees hier meer over dit bezoek](#)

👉 SBB HELPT

Met het actieplan SBB Helpt streeft de SBB ernaar dat alle mbo-studenten dit schooljaar hun stage of leerbaan kunnen vervolgen. De FNV is blij met deze constructieve samenwerking, waarbij scholen, sociale partners en bedrijven er naar streven zoveel mogelijk stages- en leerwerkplekken te behouden en indien dit niet mogelijk is te zoeken naar alternatieven. Daarmee kan schooluitval worden voorkomen en kunnen studenten zich voorbereiden op de arbeidsmarkt of vervolgonderwijs.

[SBB-helpt-u-verder](#)

FNV.NL

ADNAN TEKIN PER 1 JULI VOORZITTER VAN DE MBO RAAD

Per 1 januari 2021 zal Adnan Tekin het voorzitterschap van de SBB overnemen van Ineke Dezentjé Hamming, voorzitter van ondernemersorganisatie FME en bestuurslid VNO-NCW. Het voorzitterschap van SBB wordt per jaar afwisselend vervuld door de voorzitter van de MBO Raad en een werkgevers- of werknemerslid van het dagelijks bestuur. [Nieuwe-duovoorzitter-SBB](#)

SBB ADVIES OVER MBO-2 OPLEIDINGEN

Aantal studenten in een kwetsbare positie neemt toe

Een grote groep studenten doet het prima op niveau 2. Maar sommigen hebben het moeilijk. Die groep kenmerkt zich door een grote diversiteit. Deze studenten hebben moeite met het maken van een beroepskeuze, of vragen meer dan gemiddelde begeleiding.

Bij een recessie wordt juist deze groep hard geraakt

Bovenop deze vraagstukken zal ook de coronacrisis de basis van de arbeidsmarkt hard raken. Jongeren hebben vaker flexibele of kleine contracten en de ervaring leert dat bij een recessie deze groep als eerste zijn baan verliest.

Kwalificatiestructuur biedt nu al veel ruimte

De kwalificatiestructuur biedt nu al veel ruimte om kwalificaties optimaal vorm te geven. Onderwijs en bedrijfsleven actualiseren kwalificaties regelmatig om deze, passend bij de sector, actueel en relevant te houden. Mogelijk biedt een sector overstijgend dossier voor dienstverlenende beroepen ook kansen. Op basis van verwantschappen tussen kwalificaties gaat SBB die optie onderzoeken.

Meerwaarde ligt vooral in andere maatregelen

De werkelijke meerwaarde ziet de SBB vooral in andere maatregelen. Zo valt een enorme winst te behalen in het goed organiseren van maatwerk, juist voor degenen die dit nodig hebben. Denk aan tijd voor oriëntatie, middelen voor extra begeleiding en aandacht voor taal. Dat leidt tot zelfredzaamheid, zelfvertrouwen en een gevoel van waardering.

Nu investeren verdient zich straks dubbel terug

Juist nu, met een recessie op komst, vraagt SBB de minister extra middelen hiervoor vrij te maken. De FNV ondersteunt dit advies met deze aanbeveling van harte. Alles wat we nu investeren in preventie en extra ondersteuning, verdient onze samenleving in de toekomst dubbel terug. Zeker omdat de arbeidsmarkt deze vakmensen straks weer nodig heeft.

* [Advies van de commissie macrodoelmatigheid mbo](#) over economisch-administratieve beroepsopleidingen en [interdepartementaal beleidsonderzoek](#) naar jongeren met een afstand tot de arbeidsmarkt. [Lees hier het hele advies](#)

VOORTGANG KANS-OP-STAGE-LEERBAAN-EN-WERK >>

De FNV vindt het belangrijk dat mbo-studenten goede voorlichting krijgen over het perspectief op de arbeidsmarkt. Hiertoe doet SBB arbeidsmarktonderzoek, op basis van een onafhankelijke vastgestelde methodiek. Dit onderzoek resulteert in de indicator Kans op werk. Daarnaast is Kans op werk een van de signaalwaarden in de werkwijze doelmatigheid

Prognoses worden aangepast

De getoonde Kans op werk 2020 is onder andere gebaseerd op prognoses van het CPB in 2019. Hierin waren de huidige ontwikkelingen niet voorzien. Voor het project Kans op werk betekent dit dat SBB met de prognoses die het CPB op 16 juni 2020 heeft uitgebracht de tussentijdse perspectieven gaat berekenen. Deze tussenrapportage is eind augustus gereed. Het CPB brengt in september opnieuw prognoses uit. Deze zullen nauwkeuriger zijn dan de prognoses in juni. Op basis van deze prognoses van CPB in september en de nieuwste jobfeed-data (vacaturebeeld) worden de perspectieven bepaald. In november worden vervolgens de nieuwe resultaten Kans op werk gepubliceerd.

BETROKKENHEID VAN SECTORKAMERS EN MARKTSEGMENTEN BIJ KANS OP WERK

De SBB betreft signalen en feitelijke informatie vanuit de sectorkamers en marktsegmenten bij het onderzoek Kans op werk 2021. Het gaat om informatie over de verwachte impact van de coronacrisis op de arbeidsmarkt, aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt, trends en ontwikkelingen en arbeidsmarktonderzoeken etc. SBB roept deelnemers van marktsegmenten en sectorkamers op om doorlopend onderzoeken te delen via de secretaris en niet te wachten op het formele publicatiemoment van Kans op Werk, zodat deze zo actueel mogelijk zijn.

STAND VAN ZAKEN VOORSTEL 'VOORKOMEN STAGEMISBRUIK IN DE ZORG'

Het bestuur SBB heeft de minister van OCW toegezegd om voor de zomer een advies te geven over de wijze waarop onderwijs en bedrijfsleven stagemisbruik in de verschillende branches voorkomt. [Lees meer over dit onderzoek in het rapport van de FNV: Toekomst-zorg-in-gevaar-door-uitval-stagiairs.](#)

De sectorkamer ZWS stelt een advies op over de wijze waarop stagemisbruik kan worden voorkomen, wat ieders rol daarbij is en welke interventies daarvoor op de korte en lange(re) termijn nodig zijn. Doel advies: Kwaliteit van de beroepspraktijkvorming borgen en verbeteren, zodat aankomende zorgprofessionals hun opleiding kunnen en willen voltooien en intrinsiek gemotiveerd zijn om zich na hun opleiding te binden aan de zorg.

2. ONTWIKKELINGEN IN DE BBL

ERKENDE LEERBEDRIJVEN HEBBEN ONDANKS DE CORONACRISIS 99.000 STAGES EN LEERBANEN BESCHIKBAAR VOOR MBO-STUDENTEN EN WERKZOEKENDEN

In mei en juni 2020 bereikten adviseurs van SBB en een bel team ruim 50.000 van de 250.000 erkende leerbedrijven met de vraag of hun stages en leerbanen ondanks de coronacrisis nog beschikbaar zijn voor nieuwe studenten. Tot eind juni heeft de actie 99.000 geactualiseerde leerplaatsen opgeleverd. Ook jongeren uit het praktijkonderwijs, voortgezet speciaal onderwijs en vmbo maken gebruik van erkende leerbedrijven voor een leerwerktraject of om een praktijkverklaring te behalen.

Mismatch en tekorten

Voor veel mbo-studenten is de beschikbaarheid van stages en leerbanen goed nieuws. Maar helaas zijn niet voor iedere beroepsopleiding in iedere arbeidsmarktregio voldoende stages en leerbanen beschikbaar. Samen met mbo-scholen inventariseert SBB welke tekorten worden verwacht voor het schooljaar 2020-2021, dat na de zomer van start gaat. Op dit moment staat de teller op circa 12.500. De komende weken wordt duidelijk hoe groot het tekort aan stages en leerbanen precies is. [Lees hier meer over de cijfers en feiten](#)

ACTIEPLAN OM STAGES EN LEERBANEN TE BEHOUDEN

Eind april presenteerde SBB een actieplan om stages en leerbanen op het mbo te behouden. Onderwijs en bedrijfsleven willen hiermee schooluitval en een toename van de werkloosheid zoveel mogelijk voorkomen. Het initiatief om stages en leerbanen bij leerbedrijven te actualiseren is een belangrijk deel van het plan en loopt nog het hele jaar door.

[Lees hier meer over het actieplan](#)

WIJZIGING IN ERKENNINGSTERMIJN EN HERBEOORDELING

SBB erkent leerbedrijven voor vier jaar. Vóór het einde van die periode besluit de adviseur praktijkleren of de erkenning kan worden verlengd. Vanaf 1 augustus a.s. verandert dit. SBB blijft leerbedrijven eens per vier jaar beoordelen. Maar erkenningen vervallen niet meer automatisch. Scholen hebben hier baat bij: omdat er administratief gezien geen einddata meer zijn, kunnen ze gemakkelijker bpv-overeenkomsten opmaken.

De waarde van de erkenning blijft behouden. SBB kan de erkenning tenslotte op elk moment intrekken, als daar aanleiding toe is. Alleen als het leerbedrijf vier jaar lang geen studenten begeleidde, vervalt de erkenning van rechtswege. [Lees meer over de voorwaarden voor erkenning >](#)

BPV MONITOR WEER OPGESTART

De afgelopen twee maanden is de uitvraag van de BPV Monitor stopgezet om leerbedrijven niet extra te belasten. Inmiddels is meer duidelijk over de stages en leerbanen die doorgaan.

Daarom gaat de uitvraag weer van start. In de enquête zijn enkele vragen toegevoegd over corona. De antwoorden helpen om de stand van zaken rond stages, leerbanen en werkgelegenheid per sector en regio te verrijken. [Lees meer >](#)

BEKIJK DE NIEUWSTE SUCCESVERHALEN OP SBBHELPT.NL

Op de actiepagina's van SBB Helpt staan interviews met bedrijven waar studenten hun schooljaar kunnen afmaken en welke maatregelen er hiervoor zijn getroffen. [Lees meer >](#)

3. NIEUWSBERICHTEN

WERKZAME KENMERKEN VAN AFSTANDSONDERWIJS

Onderzoek naar kenmerken en effectiviteit van afstandsonderwijs in het mbo is schaars. Op basis van de huidige stand van onderzoek is het niet mogelijk scherpe conclusies te trekken over de effectiviteit van afstandsonderwijs vergeleken met klassikaal onderwijs. Volgens sommige studies lijkt afstandsonderwijs beter, volgens andere face-to-face-onderwijs, volgens weer andere is er geen verschil. Enige eenduidigheid bestaat wel over de effectiviteit van online leren bij blended onderwijs. Online onderwijs lijkt namelijk effectiever wanneer er ook face-to-face momenten worden toegevoegd.

[Rapport: Werkzame-kenmerken-van-afstandsonderwijs](#)

ONDERWIJSRAAD ADVISEERT OVER INCLUSIEVER ONDERWIJS

In dit advies geeft de Onderwijsraad een perspectief hoe het onderwijs op langere termijn inclusiever kan worden voor leerlingen en studenten met een beperking. Zodat op termijn steeds meer scholen en mbo-instellingen voor steeds meer leerlingen en studenten met een beperking klaarstaan. De Onderwijsraad beveelt aan om inclusiever onderwijs te waarborgen, onderwijssoorten dichter bij elkaar te brengen en de bekostiging aan te passen.

Voor mbo-instellingen betekent inclusiever onderwijs dat zij studenten met een beperking ondersteuning en toerusting bieden om gezamenlijk beroepsonderwijs te volgen met studenten zonder een beperking. En dat ze studenten begeleiden bij de stap naar een vervolgopleiding, de arbeidsmarkt of een zorg-onderwijsvoorziening, ook nadat ze 18 jaar zijn geworden. Lees hier het rapport: [Onderwijsraad-adviseert-over-inclusiever-onderwijs](#)

ONDERWIJSRAAD: INVESTERINGEN IN ONDERWIJS ZIJN 'CRUCIAAL'

Structurele investeringen zijn volgens de Onderwijsraad hard nodig om de kwaliteit van het onderwijs te behouden. Extra geld voor leraren en het bieden van gelijke kansen moeten leidend zijn om de coronacrisis het hoofd te bieden. De Onderwijsraad komt daarom in een advies met een beleids- en investeringsagenda voor de komende jaren. De raad benoemt vijf vraagstukken die al speelden en waarbij de kans groot is dat de crisis ze op scherp zet.

De raad adviseert te investeren in:

- Leraren en schoolleiders;
- Gelijke kansen;
- Leesvaardigheid;
- Toeleiding naar de arbeidsmarkt en 'een leven lang ontwikkelen';
- En de raad adviseert om de functies van toetsen en examens op overgangsmomenten te waarborgen.

AOb-voorzitter Eugenie Stolk kan zich vinden in de keuzes van de Onderwijsraad. "Wij pleiten al jaren voor meer investeringen in het onderwijs. Vooral om de salarissen van het personeel aantrekkelijk te maken en de werkdruk te verlichten. Dat was al een groot issue door het lerarentekort, maar deze coronacrisis laat nogmaals en duidelijk zien dat het echt nodig is. [Lees hier het commentaar van de AOb](#). Lees het hele advies: het rapport '[Vooruitzien voor jonge generaties](#)'

BELEIDSREACTIE ADVIES ONDERWIJSRAAD

De ministers Slob en Van Engelshoven geven hun beleidsreactie op het advies van de Onderwijsraad over maatregelen om de gevolgen van het coronavirus (COVID-19) voor het onderwijs zoveel mogelijk op te vangen. [Lees hier de Beleidsreactie-advies-onderwijsraad](#)

JOB MONITOR

In de JOB-monitor 2020 hebben meer dan 260.000 mbo-studenten hun stem laten horen. Uit de JOB-monitor blijkt dat van de bol-studenten één op de drie tevreden is over de voorbereiding en begeleiding door school op stage, 2% heeft moeite met het vinden van een stageplaats en 68% is tevreden over begeleiding op hun stage en wat zij aldaar leren. Van de BBL-studenten is 78% tevreden over wat zij op hun stage leren en 68% is tevreden over de begeleiding op hun werkplek. Lees meer hierover in de [JOB Monitor](#)

MINISTER VAN ENGELSHOVEN REAGEERT OP DE JOBMONITOR VAN DE JONGEREN ORGANISATIE BEROEPSONDERWIJS (JOB)

[Kamerbrief-beleidsreactie-job-monitor](#)

➡ GEEF MBO'ERS HELDER PERSPECTIEF EN GELIJKE KANSEN'

Mbo-scholen willen na de start van het nieuwe studiejaar zo snel mogelijk weer volledig onderwijs kunnen bieden op de onderwijslocaties aan in elk geval de studenten tot en met 17 jaar. De MBO Raad, JOB, LAKS, NRTO en werknemersorganisaties AOb, BVMBO, CNV Onderwijs, FNV Overheid, UNIENFTO vragen het kabinet om een helder perspectief. "Door de leeftijdsgrens tot en met 17 jaar te koppelen aan het type onderwijs zorgt het kabinet in feite voor kansenongelijkheid voor MBO'ers. Een derde van de studenten in het mbo valt in deze leeftijdscategorie. De kern van het mbo is het praktijkonderwijs. Daar is echt één op één contact tussen docent, instructeur en student voor nodig. Krijgen het mbo die ruimte niet, dan neemt ook het risico op voortijdig schooluitval van juist deze groep toe. [Lees hier de oproep](#)

➡ WAT ZIJN DE EFFECTEN VAN DE CORONACRISIS VOOR HET BEROEPSONDERWIJS OP DE LANGE TERMIJN? CINOP ONTWIKKELDE VIER MOGELIJKE SCENARIO'S

Het merendeel van docenten, bestuurders en onderwijsondersteuners verwacht dat online onderwijs zeker tot begin 2021, maar misschien nog wel veel langer, in het mbo leidend blijft. Tegelijkertijd is maar 20% van de ondervraagden op dit moment tevreden over online onderwijs. Dat blijkt uit [onderzoek](#) van CINOP over de verwachtingen van docenten, bestuurders en onderwijsondersteuners over het beroepsonderwijs 'post- corona'. De ondervraagden maken zich daarnaast vooral zorgen over het gebrek aan stageplekken en over de wijze van examinering.

Toekomstscenario's

Op basis van het onderzoek heeft CINOP vier mogelijke toekomstscenario's ontwikkeld. De belangrijkste variabelen hierbij zijn de ernst van de economische crisis en de waardering van het online onderwijs.

<https://mbo-today.nl/toekomstscenarios-voor-onderwijs-na-corona/>

➡ MBO RAAD LUIDT NOODKLOK: EINDE AANBOD INBURGERINGSONDERWIJS?

Op inburgeringsonderwijs is marktwerking van toepassing. ROC's zijn daardoor genoodzaakt inburgeringsonderwijs aan te bieden via taalscholen die onderdeel zijn van het ROC en de lessen in rekening brengen bij hun cursisten. Dat doen ze zonder winstoogmerk.

Inburgeringsonderwijs: kosten hoger dan de baten

De ROC's hebben al langere tijd te maken met financiële tekorten op de inburgering. De kosten lopen de afgelopen maanden extra op door de coronacrisis. Juist het ROC is in staat om nieuwkomers de Nederlandse taal te leren én meteen parallel daaraan een vak. Daarmee vergroten nieuwkomers hun kansen in de samenleving en op de arbeidsmarkt. Door de opstelling van de overheid wordt het aanbieden van goed, toegankelijk en betrouwbaar inburgeringsonderwijs door de ROC's kwalitatief en financieel steeds minder mogelijk. De overheid kiest er dan voor om de markt over te laten aan alleen commerciële aanbieders.

[Lees het bericht: mbo-raad-luidt-noodklok-einde-aanbod-inburgeringsonderwijs](#)

➡ MINISTER ZET CURRICULUM-HERZIENING DOOR, ONDANKS ZORGEN OVER DRAAGVLAK'

In een brief aan de Tweede Kamer laat minister Slob weten hoe hij verder wil gaan met de vernieuwing van het curriculum. In [oktober vorig jaar](#) werden de voorstellen per leergebied, zoals mens & natuur en rekenen & wiskunde, opgeleverd. Als alles volgens planning verloopt zullen scholen vanaf 2023/2024 werken met het nieuwe curriculum, zo liet de minister de Kamer [eerder weten](#).

Slob vermeldt in [zijn brief](#) dat hij een tijdelijke wetenschappelijke commissie gaat instellen, ondanks de kritiek uit het veld. Het onderwijspersoneel gaf in de [enquête](#) van de AOb aan dat er urgentere problemen zijn - en dat was nog voor de coronacrisis. Eerst zal er in onderwijs geïnvesteerd moeten worden om de randvoorwaarden, zoals minder werkdruk en genoeg collega's, op orde te krijgen. Natuurlijk willen docenten het onderwijs verbeteren, maar daar moet wel ruimte voor zijn. Lees ook: [Minister-zet-curriculumherziening-door-ondanks-zorgen-draagvlak](#)

➡ DUBIEUZE CONTRACTEN VOOR PROMOVENDI: GROTE VERSCHILLEN TUSSEN UNIVERSITEITEN

Het aandeel promovendi dat een kortlopend contract of een deeltijdsaanstelling krijgt aangeboden, neemt nog altijd niet af. Maar de verschillen tussen instellingen zijn groot, ziet het Promovendi Netwerk Nederland. Promovendi aan Nederlandse universiteiten horen vier jaar voltijd in dienst te zijn. Dat is in juli 2018 vastgelegd in de cao. Het aandeel contracten onder promovendi waarbij dat niet zo is, schommelde de laatste jaren tussen de 10 en 15 procent. Lees ook: Artikel: ['Oplossing voor onderzoekers aan universiteiten hard nodig'](#). Eerder pleitte de AOb voor een noodfonds voor promovendi. Dat artikel lees je via deze link. [Lees meer hierover: dubieuze-contracten-voor-promovendi-grote-verschillen-tussen-universiteiten/](#)

ONDANKS CORONA TOCH MEER AANMELDINGEN VOOR HBO EN WO

Zowel bij het hbo als het wo hebben zich meer studenten aangemeld dan vorig jaar. Zo hebben zich tot 1 juni 2020 ruim 169 duizend studenten aangemeld voor een hbo-opleiding (associate degree, bachelor of master). Dat is 1,6 procent meer dan vorig jaar in dezelfde week, meldt de Vereniging Hogescholen. Vergeleken met de deadline van vorig jaar (1 mei) zijn er zelfs 4,3 procent meer aanmeldingen. Ook de universiteiten staan ruim in de plus. Daar hebben zich op dit moment ruim 99 duizend nieuwe bachelor-studenten aangemeld: 6,5 procent meer dan in dezelfde week vorig jaar. Vergeleken met 1 mei 2019 is dat 6,1 procent meer. [Ondanks-corona-toch-meer-aanmeldingen-voor-hbo-en-wo](#)

ANTWOORDEN OP DE FEITELIJKE VRAGEN OVER HET VERSLAG VAN DE STAAT VAN HET ONDERWIJS 2020

De ministers Slob en Van Engelshoven beantwoorden de feitelijke vragen van de Tweede Kamer over het verslag van de Staat van het Onderwijs 2020.

[Lees hier de Antwoorden-op-de-feitelijke-vragen-over-het-verslag-van-de-staat-van-het-onderwijs-2020](#)

BEANTWOORDING KAMERVragen OVER HET BERICHT OVER STAGEPLEKKEN MBO EN WERKLOOSHEID

Minister Van Engelshoven beantwoordt Kamervragen over het bericht '13.000 mbo'ers hebben geen stageplek of leerbaan: 'Mogelijk voorbode van werkloosheid'. In haar beantwoording benadrukt de Minister het belang dat de omvang van de instroom van opleidingen zo goed mogelijk aan moet sluiten bij de toekomstige vraag van de arbeidsmarkt. Scholen hebben daartoe een wettelijke zorgplicht arbeidsmarktperspectief. SBB monitort in hun werkwijze doelmatigheid welke opleidingen een goed arbeidsmarktperspectief bieden en welke niet. De FNV zet maakt zich sterk voor een doelmatig opleidingsaanbod dat arbeidsmarktperspectief biedt in het bestuur, de sectorkamers en marktsegmenten van de SBB.

[Beantwoording-vragen-over-het-bericht-13-000-mbo-ers-hebben-geen-stageplek-of-leerbaan-mogelijk-voorbode-van-werkloosheid](#)

AANBEVELINGEN EUROPESE COMMISSIE VOOR VERSTERKING POSITIE JONGEREN EN LEVEN LANG ONTWIKKELEN

Jongeren

Om te vermijden dat jongeren in dezelfde situatie belanden als tijdens de financiële crisis, enkele jaren geleden, heeft de Commissie [aanbevelingen](#) gepresenteerd om de **kansen van jongeren op de arbeidsmarkt te versterken**. Zo wordt de leeftijdsgrens van de **jongerengarantie** - waarmee aangemelde jongeren binnen vier maanden een aanbod voor werk, onderwijs, leerlingenplaats of opleiding krijgen - uitgebreid en komt er een grotere nadruk op kwetsbare jongeren. Ook adviseert de Commissie de lidstaten om **beroepsopleidingen** aantrekkelijker te maken en beter aan te passen aan de groene transitie.

Vaardigheden agenda

In een tweede aanbeveling heeft de Commissie een **vaardighedenagenda** voorgesteld om mensen te helpen om hun vaardigheden uit te breiden. Ook roept de Commissie de EU-landen op om gebruik te maken van de specifieke middelen die hiervoor beschikbaar zijn in het herstelplan en de toekomstige EU-begroting. Als eerste actie is het nieuwe **Europass-platform** van start gegaan. Het platform bevat advies voor het schrijven van een cv, informatie over trends op het gebied van vaardigheden en suggesties voor banen en leermogelijkheden.